ནག་ཚང་པའི་གུང་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འགྱུར་བ།

སེནྡྷེ་དབང་ཕྱུག། ཞིབ་འཚོལ་འགོ་དཔོན།
རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ། ཀྲོང་གསར།

DOI: https://doi.org/10.17102/rigzoedjournal.clcs.rub.4.003

བཅུད་དོན།

སྣག་ཚང་པའི་གུང་ལྷ་ཟེར་མི་འདི་ བཀྲ་ཤིས་གཡང་རྩེ་ སྟོང་མི་བྱུང་ས་རྙེད་འོག་ གཡུས་ཚན་རྟོགས་དཀའ་ཕྱུག་དང་ཐོང་ཁར་རྩུ་གིས་བསྟེན་མི་གུང་ལྷ་དཀར་པོ་འདི་ལུ་སླབ་ཨིན་པས། གུང་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་འདི་ ཧེ་མ་ལས་དར་ཏེ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ ད་རེས་ནངས་པ་ཉམས་ཆག་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཁར་ དེ་གི་འབྱུང་ཁུངས་དང་དགོས་པ། བྱ་སྒོའི་རིམ་པ་རྩུ་ ད་རེས་ནངས་པའི་ན་གཞོན་ཆ་ཁྲབ་ཀྱིས་ཡང་ ཧ་མི་གོ་དོ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ལམ་སྲོལ་དེའི་སྐོར་ལས་ཧེ་མ་ཞིབ་འཚོལ་འབད་འབདཔ་ཡང་མིན་འདུག། དེ་འབདཔ་ལས་ ཁུངས་བཙན་ཐབས་ལམ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ སྣག་ཚང་པའི་གུང་ལྷའི་རྒྱབ་ཁུངས་དང་བྱ་རིམ་རྩུ་ཁ་གསལ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ དམིགས་གཏད་ངེས་མེད་ཀྱི་དཔེ་ཚད་ཐོག་ ལྷ་གསོལ་དེ་གི་སྐོར་ལས་ཤེས་མི་རྒན་ཤོས་རྩུ་དང་གུང་ལྷ་གསོལ་མི། དེ་ལས་འབྱུང་རབས་དང་ཞིབ་འཚོལ་རྩོམ་ཤོག་རྩུ་ལས་ གནས་སྡུད་བསྡུ་ལེན་འབད་དེ་ནང་དོན་དང་བརྗོད་དོན་དབྱེ་དཔྱད་འབད་བའི་སྐབས་ གནས་སྡུད་གྲུབ་འབྲས་དེ་ཡང་ གཡུས་གོ་དེ་ནང་ལུ་གུང་ལྷ་གསོལ་ནི་གི་སྲོལ་འདི་ཡང་ ཧེ་མ་བོད་ལས་ གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་སྲས་དང་སྲསམོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཡུས་གོ་དེ་ནང་ལུ་བྱོན་ཏེ་གདན་ས་ཆགས། དེ་ལས་བོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གསོལ་དང་གླུ་གསོལ། བསང་དང་གསུར་གཏང་ནི། གུང་ལྷ་གསོལ་ནི་ལ་སོགས་པ་རྩུ་དར་ཡོདཔ་མ་ཚད་དེའི་བརྒྱུད་པ་གིས་ གཡུས་གོ་གཞན་གྱི་ནང་ལུ་ཡང་ གུང་ལྷ་དང་སྣ་བཟང་ལ་སོགས་པ་དར་ཡོདཔ་སྦེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡི། དེ་བཟུམ་གྱི་ལྷ་གསོལ་འདི་ ཁ་སླང་གི་ཚིག་དང་ཕྱུལ་ཐངས་ཀྱི་རིམ་པ། དུས་ཚོད་རྩུ་གྱུར་བ་སོང་ཡོདཔ་སྦེ་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཡི། ལྷ་གསོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིབ་འཚོལ་རྩོམ་ཤོག་འདི་གིས་ གཡུས་གོ་ནང་གི་ལྷ་གསོལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྲོལ་ཉམས་སྲུང་འབད་

ནི་དང་ མ་འོངས་ན་གཞོན་ཚུ་གིས་དེ་གི་ཁུངས་དང་དགོས་པ་ཚུ་ཤེས་ནི་དོན་ལུ་གུང་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བྱ་རིམ་ཚུ་གཞམ་གྱི་རྩོམ་ཤོག་ནང་ལུ་ཁ་གསལ་སྦྲི་བཀོད་དེ་ཡོད།

གཙོ་ཚིག། གུང་ལྷ། གསོལ་མཆོད། བོན་ཚོས། ལྷ་ཤིང་། ལྷ་བྱ།

ངོ་སྤྲོད།

སྦྱིར་བཏང་འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལམ་སྲོལ་མ་འདྲཝ་ཡོད་དོ་བཟུམ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཡང་ལམ་སྲོལ་མ་འདྲཝ་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ བཀྲ་ཤིས་གཡང་རྩེ་ སྟོང་མི་བྱུང་ས་གཡུས་ཚན་ནང་ལུ་དར་ཏེ་ཡོད་པའི་སྣག་ཚང་པའི་གུང་ལྷ་ཟེར་མི་འདི་ གཡུས་སྣག་ཚང་ཟེར་ས་ལུ་ ལོ་ལྟར་བཞིན་གསོལ་བའི་ བོན་དཀར་གྱི་ལྷ་གསོལ་ཅིག་ལུ་གོཝ་ཨིན། ཏེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ གཡུས་ཚན་འདི་ནང་ལུ་གུང་ལྷ་འདི་ ལོ་གཅིག་ལུ་ཚར་གཉིས་རེ་ གསོལ་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ད་རེས་ནངས་པ་འབད་བ་ཅིན་ ལོ་གཅིག་ལུ་ ཚར་གཅིག་ལས་བརྒྱལ་ མི་གསོལ་དོ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ གུང་ལྷ་དེ་གི་བྱ་སྒོའི་རིམ་པ་དང་ཐོབ་ལམ། ཕན་གནོད་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཤེས་མི་ཡང་ རྒན་ཤོས་ཁོང་གསུམ་དེ་ཅིག་མ་གཏོགས་གཞན་ག་ཡང་མེན་འདུག། དེ་གི་སྐོར་ལས་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་དེ་ཡིག་ཐོག་ལུ་མ་བཀོད་བ་ཅིན་ལྷ་གསོལ་དེ་ཉམས་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ལྷ་གསོལ་དེ་ལུ་བརྟེན་ གཡུས་ཚན་འདི་ནང་ལུ་ གནོད་རྐྱེན་ཚབ་ཆེན་འབྱུང་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡང་འདུག། དེ་ཡང་གུང་ལྷ་འདི་ གཡུས་གོ་ནང་མི་དག་པ་ཅིག་གིས་རྐྱངམ་གཅིག་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་ཕྱུལ་ཐངས་ཀྱི་བྱ་རིམ་དང་རྒྱབ་ཁུངས་ཚུ་མ་ཤེས་པར་འདུག།

དེ་བཟུམ་སྦྲེ་ར་ གཡུས་ཚན་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ལམ་སྲོལ་ཚུ་རེ་རེ་བཞིན་ཉམས་ཏེ་འགྱོ་བ་ཅིན་ གཡུས་ཚན་ནང་ལུ་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་རྟགས་ལུ་གནོད་པ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ཡང་ཚེ་རིང་ནོར་འཛོམས་ (ལོ་མེད) ཀྱིས། རིག་གཞུང་འདི་ཉམས་པ་ཅིན་ མི་རིགས་ཚུ་ལུ་

འགྱུར་བ་འགྲོ་འོང་ཟེར་བཤད་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ང་བཅས་འབྲུག་གི་རིག་གཞུང་འདི་ཉམས་པ་ཅིན་ འབྲུག་པའི་མི་རིགས་ཚུ་ལུ་འགྱུར་བ་སྦོམ་འགྲོ་ནི་ཨིནམ་མ་ཚད་ འབྲུག་གི་མི་རིགས་ཕྱ་མེད་འགྲོ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོདཔ་ཨིན། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས་ (༢༠༠༩ ཤོག་གྲངས། ༧) ཀྱིས་ཡང་ དུས་དང་བསྟུན་རང་སྲུང་ལ་གནད་དུ་བསྐུལ་བའི་སྐབས་"རང་བསྲུང་མི་ཤེས་ཡུལ་སྐོར་གྱིས། །ནད་ངན་སྦྱོད་ངན་ཡོངས་ལ་འགོ །འཁོར་ཡུག་འབབ་གས་ཤིང་རིགས་གནས་ཉམས། །ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་ཤོར་བ་མང་། །" ཟེར་དོ་བཟུམ་ཉམས་སྲུང་འབད་དེ་ན་གཞོན་ཚུ་ལུ་གོ་བརྡ་མ་སྤྲོད་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་རྟགས་ཉམས་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོདཔ་ལས་ཉམས་སྲུང་འབད་དགོཔ་ཁག་ཆེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ "གཞན་ཡུལ་གནས་ཀྱི་ཕ་སྐད་དང་། །ཕ་མས་རིག་གཞུང་བསླབ་པའི་གྲྭ། །སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱུན་བྱ་ཞིང་། །རང་གིས་གང་ཤེས་ཕྱུག་གྱུར་བསླབ། །" ཟེར་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ རིག་གཞུང་ཚུ་ཉམས་སྲུང་འབད་དགོཔ་འབད་གསུངས་ཏེ་འདུག།

དེ་འབདཝ་ལས་ སྤྱིར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་དང་ ལྷག་པར་དུ་གཡུས་གོ་འདི་ནང་གི་ལམ་སྲོལ་ཉམས་པ་སླར་གསོ་འབད་ནི། མ་འོངས་པའི་ན་གཞོན་ཚུ་གིས་གཡུས་གོ་འདི་ནང་ལུ་དར་ཡོད་པའི་ལམ་སྲོལ་གི་འབྱུང་རབས་ཚུ་ ཤེས་ཐབས་ལུ་དམིགས་ཏེ་ དོན་ཚན་གྱི་འོས་འབབ་འཁྲིལ་ ཁུངས་བཙན་ཐབས་ལམ་ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ དྲི་བ་དྲིས་ལན་འབད་ཡོདཔ་མ་ཚད་ གཞན་ཡང་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་རྩོམ་ཤོག་དང་འབྱུང་རབས་ལ་སོགས་པ་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ བསྡུ་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་གནས་སྡུད་ཚུ་ ནང་དོན་དང་བརྗོད་དོན་དབྱེ་དཔྱད་ཀྱི་ཐོག་ལས་ དེ་ཡང་ གནད་དོན་དང་པ་སྤྱིར་བཏང་གྲུང་ལྷའི་འབྱུང་རབས། གཉིས་པ་གྲུང་ལྷ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་དགོ་པའི་རྒྱུ་མཚན། གསུམ་པ་གྲུང་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ཐངས་ཀྱི་རིམ་པ། བཞི་པ་གྲུང་ལྷ་བཟང་མ་བཟང་གི་བརྟག་ཐབས། ལྔ་པ་གཡུས་ཚན་དེ་ནང་ལུ་དར་ཡོད་པའི་གྲུང་ལྷའི་རིགས། དྲུག་པ་གྲུང་ལྷ་གསོལ་མཆོད་ཀྱི་གྱུར་བ་དང་དཀའ་ངལ་བཅས་ གནད་དོན་དྲུག་གི་ཐོག་ལས་གྲུབ་འབྲས་དང་གྲོས་བསྟུར་ཚུ་གསལ་སྟོན་འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་གིས་ སྟོང་མི་བྱང་སའི་གཡུས་ཚན་ནང་ལུ་ དར་ཡོད་པའི་སྔག་ཚང་པའི་གྲུང་ལྷ་ གསོལ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཁུངས་ཚུ་

ཤེས་ཚུགས་པ་མ་ཚད་ ལྷ་གསོལ་དེ་ཉམས་སྲུང་འབད་ནི་ལུ་ལྷན་ཐབས་འབད་ཚུགས། དེ་ལས་གཞན་གསུམ་ཚན་དེ་ནང་ལུ་ ལྷ་གསོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིབ་འཚོལ་འབད་བའི་སྐབས་གནད་དོན་ཁ་གསལ་འཐོབ་ནི་ལུ་ལྷན་ཐབས་འབད་ཚུགས།

རྩོམ་རིག་བསྐྱར་ཞིབ།

གུང་ལྷ་ཟེར་མི་འདི་ ནད་དང་མུ་གེ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་མི་འབྱུང་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལོ་ལྟར་བཞིན་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ལྷ་གསོལ་ཅིག་ཨིནམ་ལས་ དོན་ཚན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་འཐོབ་ནི་གི་དོན་ལུ་དང་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ངོས་འཛིན་འབད་ཐབས་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རྩོམ་ཤོག་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ཡོད།

གུང་ལྷ་གསོལ་དགོ་པའི་རྒྱབ་ཁུངས།

ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ལམ་སྲོལ་གྱིས་ཕྱུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་འབདཝ་ལས་ གཡུས་ཚན་རེ་རེ་ལུ་ཡང་ ལམ་སྲོལ་མ་འདྲཝ་ལེ་ཤ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ དེ་ཚུ་གི་རྒྱབ་ཁུངས་དང་བྱུ་རིམ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ཤེས་མི་དེ་ཅིག་མེདཔ་ལས་བརྟེན་ ཉམས་ནི་གུར་ལྷོད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་བཟུམ་སྦྲེར་ བཀྲ་ཤིས་གཡང་རྩེ་ སྟོང་མི་བྱུང་ས་ལུ་ དར་ཏེ་ཡོད་པའི་སྟག་ཚང་པའི་གུང་ལྷ་དེ་ དུས་ཁྲ་ཅིག་ཉམས་ཆག་ཤོར་ཏེ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ དེ་གི་རྒྱབ་ཁུངས་དང་བྱུ་སྐོའི་རིམ་པ། ཕན་གནོད་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ལེ་ཤ་གིས་མི་ཤེས་དོ་ཡོདཔ་ལས་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་དགོ་པའི་གནས་དོན་ཅིག་གྱུར་ཏེ་འདུག། སྤྱིར་བཏང་ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ རྫོང་ཁག་རེ་རེ་ནང་ལུ་ལོ་ལྟར་བཞིན་རང་སོའི་སྐྱེས་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷ་ཚུ་ལུ་ གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ཐངས་མ་འདྲཝ་ལེ་ཤ་ཅིག་ར་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་སྦྲེ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ ན་ནི་དང་ཚ་ནི་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ངན་ཚུ་ལས་སྐྱབས་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ཨིན་མས། པོམ་མ་རེཊེ་ (Prommaret, ༢༠༠༩) གིས་ཡང་ ཡུལ་ལྷ་ཚུ་ལུ་གསོལཝ་བཏབ་དགོ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ར་ གཡུས་དེ་ནང་ལུ་ཞི་བདེ་དང་དགའ་སྐྱིད་འོང་ཐབས་ལུ་ ཡུལ་ལྷ་ཚུ་ལུ་དུས་ཆོད་དང་བསྟུན་ཏེ་གསོལ་མཆོད་ཚུ་ ཕུལཝ་ཨིན་པས་ཟེར་བཀོད་དེ་

འདུག། ཨོ་རྒྱན་དཔལ་མགོན་ (༢༠༠༣) གྱིས་བཤད་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་ མི་ཕྱུགས་འཕེལ་ཏེ་ལོ་ཐོག་ལེགས་པའི་ཐབས་ལུ་དམིགས་ཏེ་མཆོད་པ་ཕུལཝ་ཨིནམ་སྦེ་བཤད་དེ་འདུག།

གུང་ལྷ་གི་འབྱུང་རབས།

བདུད་འཇོམས་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ (༢༠༡༣) གིས་འབད་བ་ཅིན་ ཁྲི་གུམ་བཙན་པོའི་བཙུན་མོ་ ཀླུ་སྲིན་མེ་ལྕམ་མངལ་ལས་ མི་མ་ཡིན་གྱི་བུ་རུ་ལས་སྐྱེས་ཟེར་མི་ཅིག་ འཁྲུངས་ཞིནམ་ལས་ འགོ་བཟུང་སྟེ་ གནམ་བོན་གཤེན་པོ་ཆེ་དང་བོན་གཞུང་ཟེར་མི་གཉིས་བྱུང་ནུག། ད་རུང་བོང་བུ་རྣ་བ་ཅན་ཟེར་མི་ཅིག་བྱུང་ཞིནམ་ལས་ ཁོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལྷགཔ་འགྱོཝ་ད་ གཡུས་གོ་འདི་ནང་ལུ་ལྷ་འདྲེ་འདི་ཚུ་ཡོདཔ་ལས་ཁོང་ཆ་ཁྲབ་ལུ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ཚུལ་འདི་ཚུ་ཡང་ཁོ་གི་ཤེས་ཡོདཔ་སྦེ་ཨིན་པས། དེ་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ ལྷ་དང་འདྲེ་ལུ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ནི་གི་ལྷཱ་འདི་འབད་དོ་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་རྡོལ་བོན་ཟེར་མི་འདི་དར་ནུག། དེ་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ མི་ཤིཔ་ད་ལུ་ གཤིན་རྩིས་བལྟ་ནི་ ཕྱག་གཡང་ཁྲུག་ནི་ གདོན་འདྲེ་འདི་ཚུ་ལུ་གསོལ་མཆོད་འབད་ནི་ལ་སོགས་པ་ཚུ་དར་ནུག་ཟེར་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་དེ་ཚུ་ག་ར་བོད་ལུ་བྱུང་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འབདཝ་ལས་ དེའི་སྐབས་ལུ་ ང་བཅས་འབྲུག་ལུ་ལྷ་དང་འདྲེ་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་མེདཔ་ལས་བརྟེན་ དེ་ཚུ་ལུ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ཏེ་གསོལཝ་བཏབ་ནི་གི་སྲོལ་ཡང་མ་བྱུང་ནུག། དེ་བཟུམ་སྦེ་ར་ གུང་ལྷ་ལུ་གསོལ་ནི། བསང་དང་གསུར་བཏང་ནི་གི་སྲོལ་ཚུ་ཡང་མ་བྱུང་པས། འབྲུག་ལུ་འབདཝ་ཅིན་ ཁྲི་གུམ་བཙན་པོ་ཆེ་ལས་འདས་ཏེ་ ཤུལ་ལས་ཁོ་རའི་སྲས་དང་སྲསམོ་ཚུ་ གཡུས་གོ་འདི་ནང་བྱོན་ཞིནམ་ལས་ཚུར་རྒྱངམ་གཅིག་དར་ནུག།

བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ། (ལོ་མེད།) གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་སྦེ་བ་ཅིན་ འབྲུག་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་ཡིག་གུ་ང་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་མི་འདི་ཚུ་གིས་ཡང་ ལྷ་དེ་དང་འདི་ཡོད་ མི་ནཔ་ད་ལུ་ འདི་ཚུ་ལུ་གསོལ་མཆོད་འབད་ཐངས་ བསང་དང་གསུར་གཏང་ཚུལ་ ཇ་སྐྱེམས་དང་ཆང་སྐྱེམས་ཕུལ་ཐངས་ རྒྱལ་པོ་དང་བཙན་ལུ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ཐངས་ཚུ། དེ་ལས་གཞན་ཡང་ མི་འདི་ཚུ་ནཔ་ད་ལུ་ ཆང་ཕུད་

སྐྱོགས་ནང་བཀང་སྟེ་གཏོར་ནི་དང་ ཕྱེ་གསུར་གཏང་ནི་ གཤིན་འདྲེ་དང་བདུད་ལ་སོགས་པའི་མིང་འབོ་ཞིནམ་ལས་ ཁ་སླང་འབད་ནི་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་སྐབས་ ཉ་ཁྲི་དེ་བོད་ལས་འབྲུག་ཤར་ཕྱོགས་ལུ་བྱོན་ཞིནམ་ལས་ཚུར་ དར་ཡོདཔ་བཤད་དེ་འདུག།

གུང་ལྷ་གསོལ་མཆོད་འདི་གི་སྐོར་ལས་ ཞིབ་འཚོལ་མཐིལ་ཕྱིན་འབད་དེ་མེད་རུང་ དཔལ་མགོན་ (Pelgen, ༢༠༠༣) གྱིས་ སྤྱིར་བཏང་ནང་པའི་ལྷ་བ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་མི་གནགཔ་གིས་མཆོད་སྲོལ་ག་ར་བོན་ཆོས་སྦྲེ་བཤད་དོ་བཟུམ་སྦྲེ་ ད་ལྟོ་བཀྲིས་གཡང་རྩེ་ རྒྱ་འོག་སྟོང་མི་བྱུང་ས་གཡུས་རྟོགས་དཀའ་ཕུག་དང་ཐོང་ཁར་ཚུ་གིས་གསོལ་མི་གུང་ལྷ་འདི་ཡང་བོན་ཆོས་ཨིན་མེན་དང་བོན་གྱི་ནང་ལས་བོན་དཀར་དང་བོན་ནག་ག་ཅི་ཨིན་ན་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་སྦྲེ་བརྟག་ཞིབ་འབད་དེ་ཡོད། ད་རུང་དཔལ་འབྱོར་ (Penjor, ༢༠༢༡) གྱིས་བཀོད་མི་ནང་ འཇིག་རྟེན་ནང་མི་མ་ཡིན་པའི་ ལྷ། འདྲེ། བདུད། གཤིན་འདྲེ། གདོན་དང་འབྱུང་པོ་ཚུ་ལུ་ གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ནི་ཡོད་པའི་སྲོལ་ག་ར་བོན་ཆོས་ཨིནམ་སྦྲེ་བཤདཔ་ཨིན་མས། དེ་འབདཝ་ལས་ གོང་གི་རྩོམ་རིག་བསྐྱར་ཞིབ་ནང་ལུ་གུང་ལྷ་དེ་གི་འབྱུང་ཁུངས་དང་གསོལ་དགོ་པའི་ཁུངས་བཀོད་དེ་ཡོད་རུང་གཡུས་གོ་དེ་ནང་ལུ་ གུང་ལྷ་གསོལ་ཐངས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཁོ་ཆས། ཁ་སླང་གི་ཚིག་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུལ་དང་དུས་ཚོད་ཚུ་ཡང་བཀོད་དེ་མེདཔ་ལས་ གནད་དོན་དེ་གི་ཐོག་ལས་ཞིབ་འཚོལ་འབད་དེ་ཡོད།

ཞིབ་འཚོལ་ཐབས་ལམ།

གནས་སྡུད་བསྡུ་ལེན་གྱི་ཐབས་ལམ།

སྤྱིར་བཏང་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ཐབས་ལམ་འདི་ཡང་ ཁུངས་བཙན་གྱི་ཐབས་ལམ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཞིབ་འཚོལ་འབད་དགོཔ་ལས་ གུང་ལྷ་གསོལ་མཆོད་ཀྱི་བྱ་རིམ་དང་དུས་ཚིག། འགྱུར་བ་ཚུ་ག་དེ་སྦེ་ར་སོང་ཡོདཔ་ཨིན་ན་དབྱེ་དཔྱད་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཁུངས་བཙན་ཐབས་ལམ་དང་། དེ་གི་ནང་ལས་ ལམ་སྲོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ཡོད། དེ་ཡང་དམིགས་གཏད་ངེས་མེད་དཔེ་ཚད་

ཀྱི་ཐོག་ལས་ མགོ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱིན་ཚུགས་པའི་མི་ངོ་གུང་ལྷ་གསོལ་མི་རྣན་ཤོས་བཞི། གུང་ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱིམ་གུང་ལྷའི་གཙོ་ཅན་ལྷ་དང་ན་གཞོན་གསུམ་དེ་ཅིག་ལུ་རིམ་སྒྲིག་ཆ་ཚམ་གྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཐོག་ལས་ གནས་སྡུད་ཚུ་བསྡུ་ལེན་འབད་དེ་ཡོད། དེའི་སྐབས་ལུ་ སྒྲ་ཟུང་ཅ་ཆས་ལེན་འཐབ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ལྷ་རྟོག་འབད་དེ་བསྡུ་ལེན་འབད་ཡི།

གནས་སྡུད་དབྱེ་དཔྱད་ཀྱི་ཐབས་ལམ།

ཁུངས་བཙན་ཐབས་ལམ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བསྡུ་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་གནས་སྡུད་ཚུ་ཡང་ ནང་དོན་དབྱེ་དཔྱད་དང་བརྗོད་དོན་དབྱེ་དཔྱད། ཡིག་ཆ་དབྱེ་དཔྱད་གསུམ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་དབྱེ་དཔྱད་འབད་དེ་ཡོད། དེ་ཡང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་ཐོག་ལས་བསྡུ་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ དང་པ་ཡིག་ཐོག་ལུ་ཕབ། གཉིས་པ་མཚན་རྟགས་བཀལ་ཐོག་ལས་བརྗོད་དོན་ངོ་འཛིན་འབད་ཡི། གསུམ་པ་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་ཏེ་བརྗོད་དོན་བཟོ་ཐོག་ལས་ རྩོམ་ཤོག་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ཁར་ ལྷ་གསོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིབ་འཚོལ་རྩོམ་ཤོག་དང་འབྱུང་རབས་ནང་ལས་ བསྡུ་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་གནས་སྡུད་ཚུ་ནང་དོན་དང་ཡིག་ཆ་དབྱེ་དཔྱད་ཐབས་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་དོན་འགྲེལ་ཚུ་བཀོད་དེ་ཡོད།

གྲུབ་འབྲས་དང་གྲོས་བསྡུར།

གུང་ལྷ་ཟེར་མི་འདི་ བོན་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ ལོ་ལྟར་བཞིན་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ ལྷ་གསོལ་ཅིག་ཨིནམ་ལས་ གཡུས་ཁའི་རྣན་ཤོས་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་དྲི་བ་དྲིས་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་གནད་དོན་དང་ རྩོམ་རིག་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ བསྡུ་ལེན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་གྲུབ་འབྲས་དང་གྲོས་བསྡུར་ཚུ་གཤམ་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་གུང་ལྷའི་འབྱུང་རབས།

ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ ནང་པ་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་དར་བའི་གོང་ལས་ བོན་གྱི་བསྟན་

པ་དར་ཡོདཔ་ལས་བོན་དང་འབྲེལ་བའི་གསོལ་མཆོད་འབད་ཐངས་མ་འདྲཝ་ལེ་ཤ་ར་དར་ཏེ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་བཟུམ་སྦེ་ར་གཡུས་འདི་ནང་ལུ་ཡང་ བོན་དང་འབྲེལ་བའི་གསོལ་མཆོད་ཕྱུལ་ཐངས་ལེ་ཤ་ར་དར་ཏེ་ཡོད་ས་ལས་ གུང་ལྷ་ལུ་ཡང་མ་འདྲཝ་ཁག་གསུམ་དེ་ཅིག་འདུག། ཨིན་རུང་གཡུས་ཁའི་རྒན་ཤོས་ཚུ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ གུང་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་ཕྱུལ་སྲོལ་དེ་ཡང་ དང་ཕུ་ཕམ་གྱི་སྐབས་ལས་ར་སྲོད་ནུག། དེ་ཚུ་ག་ཏེ་ལས་དར་དརཔ་ཨིན་ན་དང་ག་དེ་སྦེ་དར་དརཔ་ཨིན་ན་ཚུ་ ག་ནི་ཡང་མི་ཤེས་ཟེར་ཨིན་པས། བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ (ལོ་མེད) གིས་འབད་བ་ཅིན་ བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲི་གུམ་བཙན་པོའི་སྲས་ཉ་ཁྲི་དཔོན་གཡོག་ཚུ་ དུས་རབས་འགོ་མ་བཙུགས་པའི་ཧེ་མ་ (B.C ༤༠༠) ལུ་སྨན་ལྗོངས་འབྲུག་ལུ་བྱོན་ཞིནམ་ལས་ཚུར་ གཡུས་གོ་འདི་ནང་ལུ་བྱོན་ཏེ་ཉ་མཁར་ཟེར་བའི་རྫོང་བཞེངས་ཏེ་གདན་ས་བཅགས་མི་ལས་ཚུར་འབྲུག་ཤར་ཕྱོགས་ལུ་བོན་གྱི་བསྟན་པ་དར་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ལྷག་པར་དུ་གཡུས་གོ་འདི་ནང་ལུ་བོན་གྱི་ལྷ་གསོལ་དང་ཀླུ་གསོལ། བསང་གསུར་གཏང་ནི་དང་གུང་ལྷ་གསོལ་ནི། དེ་ལས་སྣ་བཟང་གསོལ་ནི་ལ་སོགས་པ་བོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ལེ་ཤ་དར་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་ཡང་བཀོད་དེ་འདུག། དེ་འབདཝ་ལས་གཡུས་གོ་འདི་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་གུང་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་འདི་ཡང་ རྒྱལཔོ་དེ་བྱོན་ཞིནམ་ལས་ཚུར་ བོན་གྱི་བསྟན་པ་དར་ནི་འགོ་བཙུགསཔ་དང་འབྲེལ་ གུང་ལྷ་ལུ་གསོལ་མཆོད་ཕྱུལ་ནིའི་སྲོལ་ཡང་དར་ཡོདཔ་ཨིནམ་འདི་གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་བལྟ་སྟེ་ཤེས་ཚུགས་པས། རྒྱལཔོ་དེ་གི་བརྒྱུད་པ་ཚུ་ཡང་ལུང་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནང་ལས་ཕར་ གུང་ལྷ་དང་སྣ་བཟང་གསོལ་ནི་ལ་སོགས་པ་བོན་གྱི་གསོལ་མཆོད་ཕྱུལ་སྲོལ་ཚུ་ཡང་དར་ཁྱབ་སོང་ནུག། འདི་ཡང་ རྒྱལཔོ་དེ་གི་སྲས་དང་སྲསམོ་ཚུ་གིས་ ས་གནས་བཙན་མཁར་ལ་ཟེར་ས་ལུ་བཞེངས་ཡོད་པའི་ཕོ་བྲང་གི་ཤུལ་འདི་ད་རེས་ནངས་པ་ཡང་མཐོང་ནི་ཡོདཔ་མ་ཚད་ གཡུས་གོ་དེ་ནང་ཡང་བོན་དང་འབྲེལ་བའི་གསོལ་མཆོད་ཕྱུལ་སྲོལ་ལེ་ཤ་དར་ཡོདཔ་ཨིན།

གུང་ལྷ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་དགོ་པའི་རྒྱུ་མཚན།

གུང་ལྷ་ལུ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་དགོ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ར་ མགུ་ཏོག་ན་ནི་དང་མིག་ཏོ་གི་རྐྱེན་བསལ་ནིའི་དོན་ལུ་སྔེ་ཕུལཝ་ཨིན་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག། དེ་མ་ཚད་ གུང་ལྷ་ཟེར་མི་འདི་ ཁྱིམ་གུང་གི་ལྷ་དང་མི་ཚུ་གིས་གསོལཝ་བཏབ་སའི་ཡུལ་ཅིག་ཨིན་མས། དེ་ལུ་གསོལཝ་བཏབ་པ་ཅིན་ཁྱིམ་ནང་ཡོད་མི་མི་ག་ར་ མགུ་ཏོག་དང་མིག་ཏོ་ན་ནི་ཚུ་གི་རྐྱེན་ངན་ལས་སྐྱབས་འབད་དོ་ཡོདཔ་ལས་ རྐྱེན་ངན་དེ་ཚུ་ལས་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་གསོལ་མཆོད་ཕུལཝ་ཨིན་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག (ངོ་རྐྱང་རྒྱུན་འབྲེལ། སྤྱི་ཚེས་ ༩/༡༢/༢༠༢༩)། དེ་བཟུམ་གྱི་གུང་ལྷ་གསོལ་མཆོད་མ་ཕུལ་བ་ཅིན་གནོད་སྐྱོན་འདི་ཡང་ མིག་ཏོ་ལུ་རྐྱེན་རྐྱབ་ནི། སོ་ན་ནི། མགུ་ཏོ་ན་ནི་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ཚུ་འབྱུང་ནི་ཡོདཔ་ཨིན། འདི་ཡང་ཧེ་མ་མི་ཚུ་གིས་སླབ་པའི་ཁ་རྒྱུན་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ དངོས་སུ་སྔེ་ར་བྱུང་སྒོང་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཅིག་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ཧེ་མ་ཨམ་སངས་རྒྱས་ཟེར་མི་མོ་ར་ གུང་ལྷ་གསོལ་མཆོད་མ་ཕུལ་བར་ལོ་གཉིས་ཙམ་ལུས་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་མོ་རང་གི་མིག་ཏོ་རྐྱེན་ཚུ་འབྱུང་ཡི་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག། ཤུལ་ལས་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ཞིནམ་ལས་ཚུར་ དེ་བཟུམ་གྱི་རྐྱེན་ངན་ཚུ་མོ་ར་ལུ་མ་བྱུངམ་མ་ཚད་ མོ་རའི་བཟའ་ཚང་ག་ལུ་ཡང་མ་བྱུང་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག (ངོ་རྐྱང་རྒྱུན་འབྲེལ། སྤྱི་ཚེས་ ༥/༡༢/༢༠༢༩)།

ལ་ལུ་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་ གུང་ལྷ་ལུ་གསོལ་མཆོད་མ་ཕུལ་བ་ཅིན་གནོད་པ་འདི་ཡང་ མིག་ཏོ་ལུ་རྐྱེན་རྐྱབ་ནི། ཕོཝ་ན་ནི། རྣམ་ཅོ་ལུ་སྐྱོན་རྐྱབ་ནི། མགུ་ཏོ་ན་ནི། སེམས་དྲན་པ་མེདཔ་འགྱོ་ནི་ལ་སོགས་པ་ཚུ་བྱུངམ་ཨིན་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག (ཚེ་རིང་དཔལ་འབྱོར། ངོ་རྐྱང་རྒྱུན་འབྲེལ། སྤྱི་ཚེས་ ༥/༡༢/༢༠༢༩)། ད་རུང་བཤད་ཚུལ་ཅིག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ཀངམ་སྦོ་ནི། ཀང་ཚིགས་ལག་ཚིགས་གི་ན་ཟུག་ལ་སོགས་པ་ཚུ་འབྱུང་ནི་ཡོད་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག (ཆུང་ལ། ངོ་རྐྱང་རྒྱུན་འབྲེལ། སྤྱི་ཚེས་༥/༡༢/༢༠༢༩)། གོང་ལུ་འབྲེལ་གཏོགས་པ་ཚུ་གིས་བཤད་མི་ལུ་བལྟ་བ་ཅིན་ གུང་ལྷ་འདི་མ་གསོལ་བ་ཅིན་ གནོད་པ་ངོ་མ་འདི་ མིག་ཏོ་གུར་རྐྱབ་དོ་འོང་ནི་ཨིན་པས། འདི་གི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ སྤྱིར་བཏང་གུང་ལྷ་བསྟེན་མི་ག་ར་གིས་ གུང་ལྷ་མ་གསོལ་བ་ཅིན་གནོད་པ་ག་ཅི་ཡོད་ཟེར་དྲིས་བའི་ལན་ལུ་ འདི་མ་གསོལ་བ་ཅིན་ གནོད་པ་འདི་མིག་ཏོ་ན་ནི་དང་ཡང་ཅིན་མིག་ཏོ་མེདཔ་འགྱོ་ནི་ལ་

སོགས་པ་ཚུ་བྱུངམ་ཨིན་ཟེར་བཤད་ནི་ཡོད་པའི་ཁར་ ལྷག་པར་བཀྲ་ཤིས་གཡང་རྩེ་ སྟོད་ཚོ་རྐེད་འོག་ནང་ལུ་ ག྄ུང་ལྷ་བསྟེན་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ དེ་བཟུམ་སྦེ་ར་བཤད་ནི་འདུག།

ག྄ུང་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ཐངས་ཀྱི་རིམ་པ།

སྤྱིར་བཏང་གི་ལྷ་ག་ཅི་ཨིན་རུང་ འདི་ཚུ་ལུ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་བའི་སྐབས་ གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ཐངས་ཀྱི་བྱ་རིམ་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྦེ་ར་ ག྄ུང་ལྷ་འདི་ལུ་ཡང་ གསོལ་མཆོད་ཕུལ་བའི་སྐབས་བྱ་སྒོའི་རིམ་པ་ཚུ་ཡོདཔ་ལས་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་བྱ་སྒོའི་རིམ་པ་ཚུ་ ཚང་དགོཔ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་། དང་པ། ཚང་ཕུད་བཟོ་ནི། ཟླཝ་བཞི་པ་ལུ་ཕུལ་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ཀར་དང་ནག་གི་ཚང་ཕུད་དང་ ཟླཝ་དགུ་པ་ལུ་ཕུལ་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ ཆུམ་གྱི་ཚང་ཕུད་བཟོ་དགོཔ་ཨིན་པས། དེ་ལས་ཚེས་གྲངས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ག྄ུང་ལྷ་གསོལ་དགོཔ་ལས་ ག྄ུང་ལྷ་གསོལ་ནི་གི་ཚེས་གྲངས་འདི་ཡང་ ༩ ༢ ༡༩ ༡༢ ༣༠ ལུ་རྒྱངམ་གཅིག་ཕུལ་བཏུབ་ཨིན་པས། དེ་སྦེ་ཕུལ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ ཧེ་མ་ཕམ་གི་སྐབས་ལས་ར་ དེ་སྦེ་ཕུལ་སྲོལ་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ཨིན་ཟེར་རྒྱངམ་གཅིག་མ་གཏོགས་ ཚེ་གྲངས་གཞན་ལུ་ཕུལ་མ་བཏུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཡང་ དཔེར་ན་ས་བདག་བ་དན་ཡོད་པའི་སྐབས་དར་ཤིང་འཕྱུར་བ་ཅིན་ཕན་པ་མེན་པར་གནོད་པ་ཡོད་དོ་བཟུམ་ གོང་འཁོད་ཀྱི་ཚེས་གྲངས་དེ་ལུ་མ་གསོལ་བ་ཅིན་ ཕན་པ་མེན་པར་གནོད་པ་འོང་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཟེར་བཤད་ནི་མིན་འདུག (ཚེ་རིང་དཔལ་འབྱོར། ངོ་རྒྱང་རྒྱུན་འབྲེལ། ༡/༠༣/༢༠༢༥)།

ཨིན་རུང་ ཟླཝ་བཞི་པ་ལུ་ཕུལ་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ཀར་དང་ནག་གི་ཚང་ཕུད་དང་ ཟླཝ་དགུ་པ་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ ཆུམ་གྱི་ཚང་ཕུད་བཟོ་དགོ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་ནི་མིན་འདུག། དེ་ལུ་དཔྱད་པ་འབད་དེ་ལྟ་བ་ཅིན་སྤྱིར་བཏང་གོང་ལུ་ངོས་འཛིན་འབད་ཡོད་པའི་ཟླཝ་བཞི་པ་ལུ་འབད་བ་ཅིན་ ཀར་དང་ནག་གསརཔ་བསྨུ་དོ་ཡོདཔ་ད་ ཟླཝ་དགུ་པ་ལུ་ཆུམ་གསརཔ་བསྨུ་དོ་ཡོདཔ་ལས་ ཐོག་གི་ཕུད་འདི་དཀོན་མཆོག་ལུ་ཕུལ་བ་ཅིན་ ཤུལ་མའི་ལོ་ནང་ལུ་ ལོ་ཐོག་ལེགས་ནི་དང་ རང་ལུ་ཡང་གནོད་རྐྱེན་ཚུ་མི་འོང་ཟེར་བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ཨིན་པས།

གཉིས་པ། གཏོར་བཞེངས་ནི། གཏོརམ་འདི་ཡང་ མར་གྱི་ཞལ་ཟས་གཅིག་རྒྱངམ་གཅིག་མ་གཏོགས་གཏོརམ་གཞན་བཞེངས་ནི་མིན་འདུག།

གསུམ་པ། ལྷ་ཤིང་བཟོ་ནི། ལྷ་ཤིང་དེ་ཡང་སྟོང་ཕུ་ཤིང་གི་བཟོ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཁར་ ལྷ་ཤིང་གི་དོན་ལུ་སྟོང་ཕུ་ཤིང་ཐོག་གསུམ་འབད་མི་གཅིག་དགོཔ་ཨིན་པས། དེ་ལས་ལྷ་ཤིང་ཐོག་གསུམ་འབད་མི་གུར་ཟླཔ་དགུ་པ་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་སྐུདཔ་དཀརཔོ་དོམ་གང་དང་ཤུག་པ་ཤིང་བཀག་སྟེ་ཚུང་ཀུ་དགུ་བཟོ་ཐོག་ལས་བསྡམ་དགོ། ཟླཔ་བཞི་པ་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ སྐུདཔ་དཀརཔོ་དོམ་གང་དང་ཁྲུ་གང་ ཤུག་པ་ཤིང་བཅུ་གཅིག་བཟོ་ཐོག་ལས་བསྡམ་དགོ། དེ་ལས་ལྷ་ཤིང་གུར་ལུག་བལ་དཀརཔོ་ཡང་ ཟླཔ་དགུ་པ་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་དགུ་བསྡམས་དགོ། ཟླཔ་བཞི་པ་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་བཅུ་གཅིག་བསྡམ་དགོ་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་སྦེ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ ཏེ་མ་ཕམ་གི་སྐབས་ལས་ར་ དེ་སྦེ་ཕྱུལ་སྲོལ་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ཨིན་ཟེར་རྒྱངམ་གཅིག་མ་གཏོགས་རྒྱུ་མཚན་ག་ནི་ཡང་བཤད་ནི་མིན་འདུག། ཨིན་རུང་ སྐུདཔ་དཀརཔོ་དགོ་མི་འདི་ ཤུག་པ་ཤིང་སྟོང་ཕུ་ཤིང་གུར་བསྡམ་ནི་གི་དོན་ལུ་དང་ དཀརཔོ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་མི་འདི་ གུང་ལྷ་དཀར་པོ་མཆོན་ནི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་དོ་བཟུམ་འདུག། ལུག་གི་བལ་དཀརཔོ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་ནི་མེད་རུང་ འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མཚན་ (༢༠༢༠) གྱིས་འབད་བ་ཅིན་ཏེ་མ་བོན་པོ་ཚུ་གིས་ གུང་ལྷ་འདི་གསོལ་བའི་སྐབས་ ལུག་ལ་སོགས་པ་ཚུ་བསད་དེ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་སྲོལ་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག། དེ་འབདཕ་ལས་ སྔག་ཚངཔའི་གུང་ལྷ་འདི་ཡང་ ཏེ་མ་བོན་གནགཔོ་དང་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་ལུག་ལ་སོགས་པ་ཚུ་དམར་བསད་འབད་དེ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ ཤུལ་ལས་བོན་དཀར་ལུ་གྱུར་བའི་སྐབས་ བོན་དཀར་གྱི་བརྡ་མཚོན་ལུ་ ལུག་གི་བལ་དཀར་པོ་ལག་ལེན་འཐབ་སྲོལ་བྱུང་བྱུངམ་བཟུམ་འདུག།

བཞི་པ། མཆོད་པ་བསྒྲིག་ནི། མཆོད་པ་འདི་ཡང་ བཏུང་བ་ཆང་གི་རིགས་གཡས་ལུ་བསྒྲིག་ནི་དང་།

ཟ་བ་ཞལ་ཟས[1]་རྩུ་ ལྷ་ཤིང་གི་གཡོན་ལུ་སྤེ་བསྒྲིག་དགོཔ་ཨིན་པས། མཆོད་པ་རྩུ་བསྒྲིགས་ཚར་ཞིནམ་ལས་བསངས་བཏང་སྟེ་ ཁྱིམ་ནང་གི་མི་རྩུ་ག་ར་ ཕྱག་ཕྱུལ་ནི་དང་སྨོན་ལམ་བཏབ་དགོཔ་ཨིན་པས། དེ་གི་ཤུལ་ལས་གུང་ལྷ་གསོལ་མི་འདི་གིས་ ཁ་ལས་ "ལྷ་འོད་དེ་གོང་རྒྱལ།" ཚར་གསུམ་སླབ་ཏེ་ལྷ་འབོ་ཞིནམ་ལས་ "ལྷ་ཤིང་གཟིགས་པར་བྱོན་ཤིག" ཟེར་བའི་ཚིག་རྩུ་སླབ་ཐོག་ལས་ ལྷ་ཨུ་ཚར་བའི་ཤུལ་ལས་ "མཆོདཔ་བསྒྲིགས་ཡོད་མི་རྩུ་ག་ར་ གཙང་ཏོ་ཏོག་ཨིན་བཞེས་ཤིག" ཟེར་ལྷ་ལུ་ཕྱུལ་དགོ་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག (ཚེ་རིང་དཔལ་འབྱོར། ངོ་རྒྱུང་རྒྱུན་འབྲེལ། སྤྱི་ཚེས་༥/༡༢/༢༠༢༤)།

དེ་ལས་ཁྱིམ་ནང་གི་བཟའ་ཚང་རྩུ་གི་ལོ་འབད་བ་ཅིན་འདི་ཨིན་ཟེར་ བཟའ་ཚང་རེ་རེ་གི་ལོ་སླབ་སྟེ་ "རྐྱེན་ངན་གནོད་པ་རྩུ་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབས་མཛད་དགོ" ཟེར་ཞུ་ཚར་ཞིནམ་ལས་མཆོདཔ་བསྒྲིགས་ཡོད་མི་རྩུ་ག་ར་ ཁྱིམ་ཐོག་ཁར་འབག་དགོཔ་ད་ དེའི་སྐབས་གུང་ལྷ་གསོལ་མི་དང་ ཕོ་གི་ཆ་རོགས་འབད་དེ་ཕོ་སྐྱེས་མ་གཏོགས་ ཨམ་སྲུ་རྩུ་འགྲོ་མི་ཆོག་ཟེར་ཨིན་པས (ཚེ་རིང་དཔལ་འབྱོར། ངོ་རྒྱུང་རྒྱུན་འབྲེལ། སྤྱི་ཚེས་༥/༡༢/༢༠༢༤)། འདི་གི་རྒྱུ་མཚན་འབད་བ་ཅིན་ ཧེ་མ་ལས་ར་དེ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ཨིན་ཟེར་ མ་གཏོགས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ག་ནི་ཡང་བཀོད་ནི་མིན་འདུག། ཨིན་རུང་དེ་ལུ་བརྟག་དཔྱད་འབད་དེ་ལྟ་བ་ཅིན་ བུམོ་རྩུ་གཏོརམ་དང་ཚོགས་རྩུ་འབག་སྟེ་ཁྱིམ་གུང་ཐོག་ཁར་འཛེགསཔ་ད་ ཕོ་སྐྱེས་ལས་ཨམ་སྲུ་དྲག་དོ་ཡོདཔ་ད་ ཅིག་འདི་རང་སོའི་གཡུས་གོའི་ཡིད་ཆེས་ལུ་བརྟེན་ཡང་ཨིནམ་བཟུམ་འདུག།

དེ་ལས་ཁྱིམ་ཐོག་ཁར་ལྟོད་ཚར་ཞིནམ་ལས་ ད་རུ་ཚར་ཅིག "ལྷ་འོད་དེ་གོང་རྒྱལ" ཟེར་ཚར་གསུམ་སླབ་སྟེ་ལྷ་ཨུ་ཞིནམ་ལས་ དེ་ལས་ "གཏོར་མ་ལེན་པར་བྱོན་ཤིག" ཟེར་ཞུ་སྟེ་ "གཏོརམ་དང་ཚོགས་རྩུ་ག་ར་ སྐྱེ་གྲིབ། ཤི་གྲིབ་མེད་པར་ཕུལཕ་ཨིན། ཕོ་འདྲེ་གཡས་ལུ་མ་བཞུགས། མོ་འདྲེ་གཡོན་ལུ་མ་བཞུགས། ག་ར་ལུ་གནོད་པ་མ་བསྐྱལ་ཤིག། གཤིན་འདྲེ། གསོན་འདྲེ། བདུད། མ་

1 ཞལ་ཟས་ཟེར་མི་འདི་ རྒྱམ་གྱི་ཐོག་ལུ་ མར་བཏོགས་ཏེ་ གཏོརམ་ཞལ་ཟས་ཀྱི་བཟོ་རྣམ་བཟོ་སྟེ་བཀལ་མི་ཅིག་ལུ་སླབ་ཨིན་པས།

མོ་ཚུ་ལུ་མ་བྱིན་ཤིག” ཟེར་སླབ་སྟེ་སློན་ལམ་བཏབ་ཐོག་ལས་ཕྱུལ་དགོཔ་ཨིན་མས། དེ་ལས་ལྷ་ཤིང་འཕྱུར་ཞིནམ་ལས་ ཆང་ཕུད་དང་ཚོགས་ཚུ་ ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ལུ་གཏོར་བའི་ལྷག་མ་ཚུ་ལྷ་ཤིང་འོག་ལུ་སྤུང་བཞག་ནི་འདུག། དེ་ལས་མར་མ་ལོག་པའི་ཧེ་མ་ “ལྷ་རྒྱལ་ལོ། འདྲེ་ཕམ་ལོ།” ཟེར་ཚར་གསུམ་སླབ་སྟེ་མཇུག་བསྡུ་ནི་འདུག། དེ་འབདཝ་ལས་ གུང་ལྷ་ཕྱུལ་བའི་སྐབས་ཨམ་སྲུ་ཚུ་གིས་ཕྱུལ་མ་བཏུབ་མ་ཚད་ སྐྱེ་གྲིབ་དང་ཤི་གྲིབ་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ཕྱུལ་མི་བཏུབ་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག། དེ་ཡང་ ཧེ་མ་གཡུས་འདི་ནང་ སྦྱིན་བདག་ཨམ་ཅིག་གིས་ གུང་ལྷ་ཕྱུལ་མི་ཕོ་རྒྱ་མ་ཐོབ་ལས་བརྟེན་ མོ་ར་གིས་ཕོ་སྐྱེས་བཟོ་སྟེ་ གུང་ལྷ་གསོལ་དགོཔ་བྱུང་ནུག། སྤྱིར་བཏང་མོ་ར་འདི་ གུང་ལྷ་གསོལ་མིའི་བརྒྱུད་པ་མེན་པའི་ཁར་ཕོ་སྐྱེས་ཡང་མེནམ་ལས་ ཤུལ་ལས་མོ་ར་གི་ ཡན་ལག་ལུ་གནོད་སྐྱོན་བྱུང་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ད་ལྟོའི་བར་ན་ཡང་དྲག་མ་ཚུགས་པར་དངོས་སུ་སྡེ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་བཤད་ནི་འདུག། དེ་འབདཝ་ལས་ ཕྱུལ་མི་འདི་ཡང་བོན་ལྷ་གསོལ་མི་ ཕ་བརྒྱུད་བུ་བརྒྱུད་སྡེ་འོང་དགོ་པའི་ཁར་ ངེས་པར་དུ་ཕོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ར་གསོལ་མཆོད་ཕྱུལ་དགོཔ་ཨིན་མས (ཚེ་རིང་དཔལ་འབྱོར། ངོ་རྐྱང་རྒྱུན་འབྲེལ། སྤྱི་ཚེས་༥/༡༢/༢༠༢༤)།

གུང་ལྷ་བཟང་མ་བཟང་གི་བརྟག་ཐབས།

ལྔ་དང་བྱེ་བ་ག་ཅི་ར་ཨིན་རུང་ དེའི་འབྲས་བུ་ལུ་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྦེ་ གུང་ལྷ་ཕྱུལ་ཚར་བའི་ཤུལ་ལས་ དེ་ལུ་ཡང་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོདཔ་མ་ཚད་ བཟང་ངན་ག་ཅི་ཨིན་ན་བལྟ་ནི་གི་སྲོལ་ཡང་འདུག། དེ་ཡང་གུང་ལྷ་བཟང་བ་ཅིན་ ཁྱིམ་ཐོག་ལུ་ཕྱུལ་ཡོད་པའི་གཏོརམ་དང་ཚོགས་ཚུ་ ལྷ་བྱེ་ཟེར་ བྱེ་ཨོ་ལ་ཚུ་བཟའ་བར་འོང་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་པས། དེ་ལས་སྦྱིན་བདག་ཚུ་ལུ་ ལོ་གཅིག་གི་རིང་གནོད་པའི་རྐྱེན་ངན་ཚུ་ག་ནི་ཡང་མི་འོང་ཟེར་བའི་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནི་འདུག། གལ་སྲིད་གུང་ལྷ་དེ་མ་བཟང་བ་ཅིན་ དེ་གི་རྟགས་མཚན་ཡང་ གུང་ལྷ་གསོལ་དེ་བདུན་ཕྲག་ལང་སོང་རུང་ ལྷ་བྱེ་ཨོ་ལ་ཚུ་གཏོརམ་ཟ་བར་འོང་ནི་མེདཔ་མ་ཚད་ བཟའ་ཚང་ནང་ལུ་གནོད་རྐྱེན་རེ་བྱུངམ་ཨིན་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག། གནོད་རྐྱེན་དེ་ཡང་ སྦྱིན་བདག་སངས་རྒྱས་ཟེར་མི་ཧེ་མ་ལས་ན་ཏེ་ཡོདཔ་ལས་

བརྟེན་གྱུང་ལྷ་ཕྱུལ་ནུག། ཨིན་རུང་ལྷ་དེ་མ་བཟངམ་ལས་བརྟེན་ སྨྲིན་བདག་མོ་ར་ དྲག་མ་ཚུགས་པར་བླཔ་ལས་བཅད་དེ་ལུས་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་ གྱུང་ལྷ་གསོལ་མི་ཚེ་རིང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བཤད་ནི་འདུག (ངོ་རྐྱང་རྒྱུན་འབྲེལ། སྤྱི་ཚེས་༥/༡༢/༢༠༢༤)། དེ་འབདཔ་ལས་ གྱུང་ལྷ་ཕྱུལ་ཚར་བའི་ཤུལ་ ལྷ་བྱ་ཨོ་ལ་འོང་སྟེ་གཏོརམ་དང་ཚོགས་ཚུ་ཟ་བ་ཅིན་ལྷ་བཟང་ནི་དང་ མ་ཟ་བ་ཅིན་ལྷ་མ་བཟང་བཟངམ་འབད་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནི་འདུག།

གཡུས་ཚན་དེ་ནང་ལུ་དར་ཡོད་པའི་གྱུང་ལྷའི་རིགས།

གྱུང་ལྷ་ལུ་རིགས་མ་འདྲཔ་ལེ་ཤ་ཡོད་དོ་བཟུམ་ གཡུས་ཚན་དེ་ནང་ལུ་ཡང་ གྱུང་ལྷ་ལུ་རིགས་མ་འདྲཔ་གསུམ་དེ་ཅིག་ཡོདཔ་སྦེ་བཤད་ནི་འདུག། དེ་ཡང་གཙང་གདུང་དང་མར་ཞིང་གི་གཡུས་ཚན་ནང་ལུ་གསོལ་སྲོལ་ཡོད་པའི་གྱུང་ལྷ་ལུ་ དར་ཅན་པའི་གྱུང་ལྷ་ཟེར་སླབ་ཨིན་པས། དེ་ལས་གོར་ཞིང་དང་སྨན་ཆུ་ཟེར་བའི་གཡུས་ཚན་ཚུ་ནང་གསོལ་སྲོལ་ཡོད་པའི་གྱུང་ལྷའི་རིགས་ལུ་ ཨ་བརྒྱ་པའི་གྱུང་ལྷ་ཟེར་སླབ་ཨིན་པས། ད་རུང་གཡུས་གོ་ རྟོགས་དཀའ་ཕུག་དང་ཐོང་ཁར་ཚུ་ནང་གསོལ་སྲོལ་ཡོད་མིའི་རིགས་ལུ་ སྟག་ཚང་པའི་གྱུང་ཟེར་ཁག་མ་འདྲཔ་གསུམ་དེ་ཅིག་ཡོདཔ་སྦེ་བཤད་ནི་འདུག (ཆུང་ལ། ངོ་རྐྱང་རྒྱུན་འབྲེལ། ༥/༡༢/༢༠༢༣)།

དར་ཅན་པའི་གྱུང་ལྷ་ཟེར་མི་འདི་ བཀྲ་ཤིས་གཡང་རྩེ་ ཁམས་དྭངས་རྐྱེད་འོག་ གཡུས་དར་ཅན་ལས་ཚུར་དར་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ཨིན་པས། དེ་ལས་ཨ་བརྒྱ་པའི་གྱུང་ལྷ་ཟེར་མི་འདི་ མོང་སྒར་ཤེར་མུང་རྐྱེད་འོག་ ཨ་བརྒྱ་ལས་ཚུར་དར་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ཨིན་པས། སྟག་ཚང་པའི་གྱུང་ལྷ་ཟེར་མི་འདི་ གཡུས་ཚན་གཞན་ལས་ཚུར་དར་དཔྱ་མེན་པར་ སྔོན་ཕ་མའི་སྐབས་ལས་ར་ གཡུས་ཚན་དེ་ནང་ལུ་དར་ཏེ་ གསོལ་སྲོལ་ཡོདཔ་སྦེ་བཤད་ནི་འདུག།

སྟག་ཚང་པའི་གྱུང་ལྷ་འདི་གོང་ལུ་བཤད་དོ་བཟུམ་ བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་གྱུམ་བཙན་པོའི་སྲས་ཉ་ཁྲི་

གཡུས་ཚན་དེ་ནང་ལུ་བྱོན་ཏེ་གདན་ས་ཆགས་ཞིནམ་ལས་ཚུར་དར་ནུག། དེ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་ཡུས་གཞན་ཁར་དར་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་མི་ལུ་བལྟ་བ་ཅིན་ སྔག་ཚང་པའི་གུང་ལྷ་ལས་བརྟེན་ གཡུས་དར་ཅན་དང་དེའི་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་གཡུས་ཚན་བྲག་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ནང་དར་ཁྱབ་སོང་ནུག། དེ་འབདཔ་ལས་དར་ཅན་པའི་གུང་ལྷ་འདི་ ད་རུམ་གྲ་ཅིག་སྔག་ཚང་པའི་གུང་ལྷ་དང་མ་འདྲཝ་ཡོད་རུང་གཞི་རྩ་མ་འདི་ སྔག་ཚང་པའི་གུང་ལྷ་ཨིནམ་སྦེ་ཤེས་ཚུགས་པས། དེ་ཡང་གཡུས་ཚན་དེ་ནང་ལས་ ༧ ཁྲིའི་བརྒྱུད་པ་ཚུ་ བཙན་ཁར་ལ་ཟེར་ས་ལུ་ གདན་ས་ཆགས་ཏེ་ བོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྲོལ་ལེ་ཤ་རར་དར་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་བཤད་ནི་ཡོད་པའི་ཁར་ བྲག་ཅའི་གཡུས་ཚན་ནང་དར་ཡོད་པའི་གུང་ལྷ་དེ་ཡང་ གུང་ལྷ་དཀར་པོ་ཨིནམ་མ་ཚད་ འབད་ཐངས་ཡང་ཏ་ལམ་ཆ་འདྲཝ་འདུག (བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ། ལོ་མེད།)།

དེ་བཟུམ་སྦེ་ གཡུས་ཚན་དེ་ནང་ལུ་དར་ཡོད་པའི་ ཨ་བརྒྱ་པའི་གུང་ལྷ་ཟེར་མི་འདི་ཡང་ གཡུས་ཚན་དེ་ནང་གི་མི་ཚུ་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་ མོང་སྒར་ཨ་བརྒྱ་ལས་ཚུར་དར་ཡོདཔ་སྦེ་བཤད་ནི་ཡོད་རུང་ བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ (ལོ་མེད།) གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་ གཡུས་ཚན་དེ་ནང་ལུ་ཡང་ ༧ ཁྲིའི་བརྒྱུད་པ་དང་ལྷ་སྲས་གཙང་མའི་བརྒྱུད་པ་ཚུ་དར་ཡོདཔ་སྦེ་བཤད་དེ་ཡོདཔ་ལས་ གུང་ལྷ་དེ་ཡང་ ༧ ཁྲིའི་བརྒྱུད་པ་ཚུ་ལས་དར་བའི་ སྔག་ཚང་པའི་གུང་ལྷ་ར་འོང་ནི་བཟུམ་འདུག། དེ་འབདཔ་ལས་ ཨ་བརྒྱ་པའི་གུང་ལྷ་འདི་ ག་ཏེ་ལས་དར་དཔྱ་ཨིན་ན་ཞིབ་འཚོལ་འབད་དགོཔ་འདུག།

གུང་ལྷ་གསོལ་མཆོད་ཀྱི་བསྒྱུར་བ་དང་དཀའ་ངལ།

གུང་ལྷ་དེ་ཡང་ལོ་ཨ་རྟག་ར་ཕྱུལ་དགོ་པའི་ཁར་ གལ་སྲིད་ཕྱུལ་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ སྲིན་བདག་ཚུ་ལུ་ཧྲེན་ངན་བར་ཆད་ཚུ་འབྱུང་དོ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནི་འདུག། དེ་ཡང་ཧེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ གུང་ལྷ་དེ་རང་ཟླ་བཞི་པ་དང་དགུ་པ་ལུ་ ཚར་གཉིས་རེ་ཕྱུལ་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ ད་རེས་ནངས་པ་འབད་

བ་ཅིན་ ཟླཝ་དགུ་པ་ལུ་ཚར་གཅིག་ལས་ཕུལ་ནི་མིན་འདུག། དེ་ལས་ཧེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ ཟླཝ་བཞི་པའི་ཆང་ཕུད་ཀྱི་དོན་ལུ་ཀར་དང་ནག་ལག་ལེན་འཐབ་དོ་ཡོད་རུང་ ད་རེས་ནངས་པ་ལུ་ ཀར་དང་ནག་གི་ལྷ་འབད་ནི་མེདཔ་ལས་ ཟླཝ་བཞི་པ་ལུ་ཕུལ་སྲོལ་ཡོད་མི་འདི་ ཉམས་སོང་ནུག། དེ་སྦེ་ཉམས་དགོ་མི་འདི་ཡང་ གཡུས་གོའི་འཐོན་ཁུངས་མར་ཕབ་སོང་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ཨིན་པས།

དེ་མ་ཚད་ ལྷ་ཞུ་བའི་སྐབས་ལུ་ ཁ་ལས་ཚིག་མ་འདྲཔ་ལེ་ཤ་སླབ་སྟེ་ ཞུ་སྲོལ་ཡོད་རུང་ ད་རེས་ནངས་པ་ཚིག་ཚུ་མངམ་ར་ཉམས་སོང་ནུག། ཨིན་རུང་ ཚིག་དེ་ཚུ་ག་ར་ཚངམ་སྦེ་སླབ་མ་ཤེས་རུང་ ཕ་བརྒྱུད་བུ་བརྒྱུད་ཀྱི་ ལྷ་གསོལ་མི་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ ལྷ་དེ་བཟང་འོང་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག། ཚིག་ཚུ་ཉམས་དགོ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ར་ ཚིག་ཚུ་ཁ་རྒྱུན་འབད་དེ་ བློ་ལུ་བཞག་སྟེ་ སྐྱོར་ནི་རྐྱངམ་གཅིག་མ་གཏོགས་ ཡིག་ཐོག་ལུ་བཀོད་དེ་མེདཔ་ལས་ཉམས་ཡོདཔ་ཨིན་མས།

ད་རུང་ཁ་ཆང་དང་མཆམས་སྒྱུར་ཆང་ཟེར་ ལྷ་གསོལ་མི་ལུ་དྲངས་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ཉམས་ནུག། ཁ་ཆང་དང་མཆམས་སྒྱུར་ཆང་ཟེར་མི་འདི་ གཏོར་མ་དང་ལྷ་ཤིང་ཚུ་ ཁྲིམ་ཐོག་ཁར་མ་བཀལ་བའི་ ཧེ་མ་ འཐུང་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་པས། ཆང་འདི་ཡང་མི་ལུ་མེན་པར་ ལྷ་ལུ་ཕུལ་བའི་ཚུལ་ཨིནམ་སྦེ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་པས། དེ་ཉམས་དགོ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ ཆང་འཐུང་བ་ཅིན་ ཁྲིམ་ཐོག་ལས་བུད་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ལྷ་གསོལ་མི་ཁོ་ར་ཡང་ ཆང་མ་འཐུང་མི་ཅིག་འབདཔ་ལས་ ཁ་ཆང་དང་མཆམས་སྒྱུར་ཆང་དེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་མེད་ཟེར་ཨིན་པས།

དེ་ལས་གུང་ལྷ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ་ར་ གུང་ལྷ་དེ་གི་སྐོར་ལས་ཤེས་མི་ གཡུས་ཁའི་མི་རྒན་ཤོས་དག་པ་ཅིག་དང་ལྷ་གསོལ་མི་ཚུ་གིས་རྐྱངམ་གཅིག་མ་གཏོགས་ གཞན་ན་གཞོན་ཚུ་གིས་ དེ་གི་སྐོར་མི་ཤེས་དོ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ གཡུས་ཁའི་མི་མངམ་གིས་ར་ཕུལ་ཐངས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་མ་ཤེསཔ་ལས་བརྟེན་ཚིག་ཚུ་ག་ར་ཉམས་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ཐ་མཇུག་ལུ་ གུང་ལྷ་འདི་ཡང་

ཉམས་ཧེ་རྩ་མེད་ལུ་འགྱུར་ནི་གི་ཉེན་ཁ་འདུག།

མཇུག་བསྡུ།

མདོར་བསྡུ་བ་ཅིན་ སྟག་ཚང་པའི་གུང་ལྷ་ཟེར་མི་འདི་ བོན་དཀར་ཨིན་པའི་ཁར་ དེ་ལུ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་མི་འདི་ཡང་ ཕ་བརྒྱུད་བུ་བརྒྱུད་སྦེ་འོང་དགོ་ཟེར་ཨིན་པས། སྤྱིར་བཏང་གུང་ལྷ་འདི་ག་དེ་སྦེ་དར་དརཔ་ཨིན་ན་གཡུས་ཚན་དེ་ནང་གི་མི་ཚུ་གིས་ མི་ཤེས་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ (ལོ་མེད།) གིས་འབད་བ་ཅིན་བོད་ལས་ཉ་ཁྲི་སྐྱབས་བཙོལ་བ་སྦེ་བྱོན་ཏེ་ སྟོང་མི་བྱུང་སའི་གཡུས་ཚན་ནང་ལུ་གདན་ས་བཅགས་ཞིནམ་ལས་ཚུར་བོན་དང་འབྲེལ་བའི་གུང་ལྷ། སྔ་བཟང་ལ་སོགས་པ་ལེ་ཤ་རར་དར་ཡོདཔ་སྦེ་བཤད་དེ་འདུག། དེ་འབདཔ་ལས་གཡུས་ཚན་དེ་ནང་ལུ་བོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྲོལ་ལེ་ཤ་དར་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ གཞན་ཚུ་ཉམས་ཧེ་ད་རེས་ནངས་པ་གུང་ལྷ་རྐྱངམ་གཅིག་ལུས་ཧེ་འདུག། བོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ གཡུས་ཚན་དེ་ནང་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་གཞན་ཁ་ཡང་དར་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་ཡང་བཀོད་དེ་འདུག། ད་རེས་ནངས་པ་འབད་བ་ཅིན་ གཡུས་ཚན་དེ་ནང་ལུ་ གུང་ལྷ་ལུ་རིགས་མ་འདྲཝ་ དར་ཅན་པའི་གུང་ལྷ། ཨ་བརྒྱ་པའི་གུང་ལྷ། སྟག་ཚང་པའི་གུང་ལྷ་ཟེར་ གསུམ་དེ་ཅིག་དར་ཡོདཔ་སྦེ་བཤད་ནི་འདུག། སྤྱིར་བཏང་དེ་ཚུ་ག་ར་འབྱུང་ས་གཞི་འདི་ ཉ་ཁྲི་ལས་ཨིན་རུང་ གསོལ་ཐངས་ཀྱི་བྱ་རིམ་དང་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཐད་ལུ་ དུམ་གྲ་རེ་མ་འདྲཝ་འདུག།

སྟག་ཚང་པའི་གུང་ལྷ་འདི་ ཧེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ ལོ་གཅིག་ལུ་ཚར་གཉིས་ཕུལ་སྲོལ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ ད་རེས་ནངས་པ་འབད་བ་ཅིན་ཚར་ཅིག་ལས་བརྒལ་ཕུལ་ནི་མེདཔ་ཨིན་པས། ཕུལ་བའི་སྐབས་ལུ་སྐྱེས་སྒྲིབ་དང་ཤི་སྒྲིབ་མེད་པར་ ཚེས་གྲངས་ ༩ ༢ ༡༩ ༡༢ ༣༠ གང་རུང་ལུ་ཕུལ་དགོཔ་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་གྱི་གུང་ལྷ་གསོལ་བའི་སྐབས་ སློབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཚིག་ཚུ་ཉམས་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ཀར་དང་ནག་གི་འཐོན་ཁུངས་མེདཔ་ལས་ ཟླཔ་བཞི་པ་ལུ་ཕུལ་གསོལ་ཡོད་མི་འདི་ཡང་

ཉམས་ཞུག།

རྒྱབ་རྟེན་དཔེ་དེབ།

མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས། (༢༠༠༩) དེང་རབས་བསླབ་བྱ་བཤད་འགྲེལ། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གསུང་རབ་སྒྲ་བསྒྱུར་ཁང་།

འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། (༢༠༡༣) གངས་ཅན་བོད་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་འདུས་གསལ་དུ་བཀོད་པ་སྔོན་མེད་དྭངས་ཤེལ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་། Taiwan

ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། (༡༩༨༨) ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ། (ལོ་མེད།) འབྲུག་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་དཔོན་འབྱུང་རབས་བྱིས་པ་དགའ་བའི་རྣ་རྒྱན། ལག་བྲིས་མ།

འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མཚན། (༢༠༢༠) འབྲུག་གི་ལམ་སྲོལ། བཀྲ་ཤིས་གཡང་རྩེ་བྲག་རྩ་གཡུས་ཚན་གྱི་ཀུང་ལྷ་དཀར་པོའི་གསོལ་མཆོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། (འཐོན་རིམ་༡ པ།) གྲོང་གསར། རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ།

ཚེ་རིང་ནོར་འཛོམས། (ལོ་མེད།) བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཆེད་གླེང་བ། https://bodyiglobjong.com/ ནང་ལས་ཐོབ་ཡོད།

Pelgen, U. (2002). *Mkhar Phud: A non-Buddhist festival of Eastern Bhutan*. In *Proceedings of the Ninth Seminar of the International Association for Tibetan Studies, 2000. Volume 9: Territory and Identity in Tibet and the Himalayas* (pp. 195–210). Brill.

Penjor, D. (2021, June 23). *Wamling Kharpu: A vanishing non-Buddhist festival*. Dorji Penjor's Blog. https://dorjipenjore.wordpress.com/2021/06/23/wamling-kharpu-a-vanishing-non-buddhist-festival/

Pommaret, F. (2004). *Yul and yul lha: The territory and its deity in Bhutan*. *Bulletin of Tibetology*, *40*(1), 39–67. Namgyal Institute of Tibetology.

Smith, J. A. (2017). Textual analysis. In J. Matthes, C. S. Davis, & R. F. Potter (Eds.), *the international encyclopedia of communication research methods*. Wiley-Blackwell.